

Aurum et argentum non est mihi

L'economia sense diners. Quan l'home primitiu s'ho feia tot, els diners encara no feien falta, però quan van anar sorgint els oficis, llavors la necessitat dels diners es va fer sentir. Primer, el problema es va resoldre amb l'intercanvi de productes. Un segon pas fou que un mateix producte va servir per a tots els intercanvis, i aquest producte va ser el bestiar, principalment les ovelles, que llavors eren d'utilitat general. En llatí, del bestiar se'n diu *pecus*, i d'aquí vénen algunes paraules relacionades amb els diners, com pecuni, economia pecuniària, etc. És clar que les ovelles no anaven pas bé del tot. Les ovelles es moren, se n'ha de tenir cura i s'han d'alimentar, no és fàcil portar-les d'un lloc a l'altre i no se les pot tallar a trossos.

Els diners d'or i argent. Amb el pas del temps, això també es va anar perfeccionant. Aviat es van descobrir els metalls, amb un aspecte nou i brillant que fascinava aquella gent. Sobretot l'or, que fou el primer metall que va conèixer l'home, amb el seu color groc tan bonic i brillant i que no es tornava negre (no es rovellava) ni amb la humitat ni amb el temps. L'or aviat es va fer servir per a comprar i vendre i fou

el primer diner veritable. No hi havia monedes i hom feia servir trossos del metall. Això tenia, però, dos inconvenients: primer, s'havia de pesar, i segon, hom desconeixia la seva qualitat. El pes es podia saber fent servir unes balances, però conèixer la puresa de l'or no tenia remei i s'havia d'estar a la confiança del comprador. Aquests dos inconvenients es van resoldre amb la intervenció dels poders públics, que van aprofitar l'oportunitat per mostrar-se necessaris a la població (com sempre).

Foren els feudals primitius, les ciutats-estat, el poder de Roma, etc. fins arribar als nostres dies, amb les nacions-estat. En cada cas, hom va establir la moneda oficial, que van "batejar" amb un nom que la distingís de la dels altres Estats. Així, trobem les lliures esterlines a Anglaterra, els francs a França i a Suïssa, els marcs a Alemanya i d'altres, etc.

Tot seguit, els poders públics van fundar llurs cases de la moneda, també anomenades seques. Eren establiments que fonien i refinaven l'or i on es fabricaven les monedes de cada país. En fondre i refinar l'or, el deixaven amb la puresa que s'establia per llei. L'Estat

garantia la puresa de l'or de les seves monedes i la gent ho sabia per la figura que s'hi encunyava. Així quedava resolt el principal problema i tothom acceptava aquelles monedes prenent-les per llur contingut en or. Quedava, doncs, el problema del pes, que es va resoldre fabricant totes les monedes iguals i del mateix pes, i portant el valor en lliures, francs, marcs o pessetes, segons el país on eren encunyades. Llavors, una llei deia, per exemple: "Les monedes de 5 escuts pesen 10 grams d'or del 93%".

Les compres i les vendes ja es feien en escuts, i la gent s'oblidava del pes de les monedes i de la puresa del seu metall, ja que estava a la confiança dels poders públics. Tanmateix, d'aquesta manera quedava fixat el preu oficial de l'or en escuts (en l'exemple, 5 escuts els 10 grams), la qual cosa portà alguns problemes. És clar que els espanyols de sempre se'n van pensar una: retallar o llimar les monedes per quedar-se una mica de l'or que portaven. La reacció fou fer les monedes amb un perfil dentat i així tothom s'adonava si aquella moneda havia estat retallada.

Les seques acceptaven sense limitacions l'or que els portaven els ciutadans

